

కూనల మ్మ పదాలు

కూనల మ్మ పదాలు అనేవి ప్రజాబాహుళ్యంలో ప్రసిద్ధి పొందటానికి కారణం, తమ దైనందిన జీవితాల అనుభవ సారంతో పెద్దల నోటినుంచి జాలువారిన పదస్రవంతి కావటమే. ఇందులో కొన్ని పాతవి, కొన్ని ఆరుద్ర గారివి, మరి కొన్ని కొత్తవి కలగలుపుగా ఉన్నాయి. ఇంకా నేను వినసివి, చదువుకోసివి, నాకు తెలియసివి చాలా ఉండి ఉంటవి. మీకు తెలిసినవి ఏవన్నా పంపిస్తే సంతోషంగా ప్రచురిస్తాను.

మీ వంశీ

జ పత పంబుల కన్న
చదువు సాముల కన్న
ఉపకార మే మిన్న
ఓ కూనల మ్మ

అన్నమిచ్చిన వాసి
నీతి సిచ్చిన వాసి
న పహించుట హాసి
ఓ కూనల మ్మ

ఆడి తప్పిన వాసి
ఆతీని ఏలని వాసి
ఆదరించుట హాసి
ఓ కూనల మ్మ

మగని మాటకు మాటి
ఎదురుపక్కెడు బోటి
మృత్యుదేవత సాటి
ఓ కూనల మ్మ

నలుపు చెలమ మడ్డి
గరిక పోచే గడ్డి
కానకుంటే గుడ్డి
ఓ కూనల మ్మ

క పితార సపు జల్లు
ఖడ్గాల గలగల్లు
క రణాలకే చెల్లు
ఓ కూనల మ్మ

దుర్యోధనుడు భోగి
ధర్మరాజొక జోగి
అర్జునుడే ఒక యోగి
ఓ కూనల మ్మ

భీష్ముడు అనుభవశాలి
భీముడు బలశాలి
కర్ణుడే గుణశాలి
ఓ కూనల మ్మ

చిన్ని పాదములందు
చివరి ప్రాసల చిందు
చేయు వీనుల పిందు
ఓ కూనల మ్మ

పెను సమాసములున్న
పెద్దవృత్తములకన్న
చిన్నపదమే మిన్న
ఓ కూనలమ్మ

తాను మెచ్చిన కొమ్మ
తళుకు బంగారు బొమ్మ
వలపు గుడ్డి కదమ్మా
ఓ కూనలమ్మ

మనసు తెలుపని భాష
మంచి పెంచని భాష
ఉత్త సంద్రపు ఘోష
ఓ కూనలమ్మ

మీసి మీ మెచ్చెడు తులువ
పసిడికిచ్చును ఎలువ
నాకు చాలును చెలువ
ఓ కూనలమ్మ

భాగవతము భక్తి
భారతము యుక్తి
రామకథ రక్తి
ఓ కూనలమ్మ

ప్రభువులే కాసిమ్మ
పేదలే కాసిమ్మ
చివరికి అవరాదుమ్మ
ఓ కూనలమ్మ

చెరుకు రసముల ఊట
చిన్నయత్వపు తేట
అచ్చతెనుగు మాట
ఓ కూనలమ్మ

గడ్డి పోచలు పేసి
గట్టి ఏనుగునేసి
కట్టువాడే జ్ఞాసి
ఓ కూనలమ్మ

భక్తి తేనెల ఏరు
పసిడి కలల బీడారు
కతిసి పోతన గారు
ఓ కూనల మ్మ

హరుడు అధికుడు కాడు
నరుడు అల్పుడు కాడు
ఎవరికి వారే ఈడు
ఓ కూనల మ్మ

వలస పోయిన వారు
తిరిగేరు పలు మారు
ప్రియమున సొంతూరు
ఓ కూనల మ్మ

ఉత్తరాన హిమమ్మ
దక్షిణాన గ్రీష్మమ్మ
మన ధాత్రి సొంతమ్మ
ఓ కూనల మ్మ

ప్రతిరోజు ఓ కూర
తీన్నాక మరి నోరార
కావాలి గోంగూర
ఓ కూనలమ్మ

పొద్దున్నే చింతకాయ
మధ్యాహ్నం దోసకాయ
ముసిమాపుకి ఆవకాయ
ఓ కూనలమ్మ

చెలుల చీరలు దోచి
చెల్లీ చీరను గాచి
చేసినే దోబూచి
ఓ కూనలమ్మ

కుండలే భాండములు
కుక్కలే శునకములు
ఆడువారే స్త్రీలు
ఓ కూనలమ్మ

కావాలి బాబూ తెల్లని చర్మం
లేకుంటే తప్పదు నీకు ఖర్మం
తెలుసుకో అసలు మర్మం
ఓ కూనలమ్మ

జూదం ఆడగ రాదు
ఆడి ఓడగ రాదు
తగులుకుంటే మరి పోదు
ఓ కూనలమ్మ

స్వంత వంటలచేత
తగితె కుక్కరు వాత
దాని రుచీ రోత
ఓ కూనలమ్మ

మరిది గీసిన గీత
దాటింది సీత
రాముడి గుండెకు కోత
ఓ కూనలమ్మ

మత్స్యమై ఏతెంచె
నోమకుని మర్రించె
వేదాల రక్షించె
ఓ కూనలమ్మ

తాబేలుగా మారి
నగము సిల్పెను శౌరి
సుధను పంచెను నారి
ఓ కూనలమ్మ

హిరణ్యాక్షుని దునిమి
కిరీటి చూపె తన బతిమి
రక్షింపబడె భూమి
ఓ కూనలమ్మ

నరహరీంద్రుని రూపు
భక్తులకు దయ చూపు
అరిసి యమపురి పంపు
ఓ కూనలమ్మ

మాడు అడుగుల నేల
త్రీపిత్ర ముసికి ఏల
మోక్ష మిచ్చుటే లీల
ఓ కూనల మ్మ

తల్లినే బ్రతీకించె
పరశువును ధరియించె
క్షత్రయుల శిక్షించె
ఓ కూనల మ్మ

ధనువు రాముడయి తుంపె
రావణాసురిని జంపె
గర్భిణి ని వసికి పంపె
ఓ కూనల మ్మ

కృష్ణుడయి చరియించె
అసురులను మర్దించె
ధర్మమును వెలయించె
ఓ కూనల మ్మ

భవబంధ ముల వదలి
బుద్ధుడై తా కదలి
ప్రవచించె వన మాళి
ఓ కూనల మ్మ

కలియు గాంత మునాడు
కల్కిగా వస్తాడు
కలిసి హరియింపచేస్తాడు
ఓ కూనల మ్మ

Vamsi M Maganti

www.maganti.org

contact@maganti.org

పిఘ్నమ్మలను నెట్టి
విజయమ్మలను పట్టి
ఇచ్చు పార్వతి పట్టి
ఓ కూనలమ్మా

కపిలోకమున మిన్న
కపితచూసిన వెన్న
తెలుగన్న పోతన్న
ఓ కూనలమ్మా

వేపాకు వైద్యాలు
వేమన్న పద్యాలు
తెలుగులో వృద్ధ్యాలు
ఓ కూనలమ్మా

ఇంతిమోమున సిగ్గు
ఇంటి వెలుపలి ముగ్గు
పరిసరాలకే సిగ్గు
ఓ కూనలమ్మా

మంచినెంచెడి మాట
మరుగయిన ఆ చోట
నీలువ దగ దొక పూట
ఓ కూనలమ్మా

క లీ షీ వోయిన వచ్చు
బల ము వోయిన వచ్చు
చె లీ షీ వోయిన రాదు
ఓ కూనల మ్మా

చాలీ చాలనీ మెతుకు
సౌఖ్యమెరుగనీ బ్రతుకు
దినదిన మ్మున చీతుకు
ఓ కూనల మ్మా

చదువు చెప్పే గురువు
సంఘాసికి ఆధరువు
జ్ఞాన తరువునకు ఎరువు
ఓ కూనల మ్మా

బ్రతుక నేర్పినవాడు
బరతుకు దీడ్దినవాడు
బడిపంతులనువాడు
ఓ కూనల మ్మా

ఐక మత్యమే బలము
ఆత్మత్వప్తియే సుఖము
సత్యచింతన జయము
ఓ కూనల మ్మా

ఆదర్శములు జాస్తి
ఆచరించుట నాస్తి
కావలసినది ఆస్తి
ఓ కూనలమ్మా

ఆడిచూసిన ఆట
అనుభవజ్ఞుల మాట
దారిబత్తెపు మాట
ఓ కూనలమ్మా

ముఖము చూస్తే ముద్దు
రకము చూస్తే మొద్దు
వాని స్నేహము వద్దు
ఓ కూనలమ్మా

మనిషి చూస్తే సొంపు
మాట చూస్తే ఇంపు
మనసు చూస్తే కంపు
ఓ కూనలమ్మా

ఇంట పిల్లల బాధ
బయట అప్పుల బాధ
ఇదే మధ్యతరగతి బాధ
ఓ కూనలమ్మా

పండులో రసముండు
పడుచులో సౌగసుండు
పైసలో జగముండు
ఓ కూనలమ్మా

ఎంకి పాటల సౌగసు
ఎంత మందికి తెలుసు
హత్తుకొనె నా మనసు
ఓ కూనలమ్మా

అప్పు ఆస్తి కాదు
ఆలు రంభా కాదు
రాయి రత్నమ్మ కాదు
ఓ కూనలమ్మా

తెలుగుజాతికి జయము
తెలుగు తల్లికి యశము
వసుధకెల్లను శుభము
ఓ కూనలమ్మా

Vamsi M Maganti

www.maganti.org

contact@maganti.org

ఒక బుడబుక్కలవాడు ఈ కింది విధంగా తన బాధలు, గోడు
వెళ్ళబోసుకున్నాడు.

డబుడక్ డబుడక్ డబుడక్ డబుడక్
అభం జెప్పుతా శుభం జెప్పుతా
భూతం జెప్పుతా భావి జెప్పుతా
ఇరిపగాసికీ తావేముందీ
యెందు పుట్టితినో యేడ బెరిగి తినో
యెలమల నుండీ సేతువు దాకా
విశాఖ నుండీ బొంబయి దాకా
చూడని దేశం, వేయని వేషం
ఆడని మాటా, పాడని పాటా
త్రొక్కని వూరూ, యెక్కని గట్టు
తాగని నీరూ, తూగని సత్రం
యెందు గాని తేదూ - యెందు పొల్లు వోదూ
పాడు దేవళం పీర్ల చావడి
సత్రం పొంచే యిల్లా వాకలి
అడిగిన వాడే బంధువు బలగం
పెట్టిన తల్లీ దేవుడు దైవం
మగడే పొమ్మన మగువ బెట్టదా
కోడలె పొమ్మన కూతు రెట్టదా
అన్నెం పున్నెం పాటించే ఈ
కర్మ భూమిలో కడికే కరువా
నేడిక్కడ మరి రేపెక్కడనో

అభం జెప్పుతా శుభం జెప్పుతా
అభం జెప్పుతా శుభం జెప్పుతా
నా జీవితమే నీ కేర్పడనీ
అసి చేయుదునా ఆశీర్వాదము
వద్దు వద్దు మా పగ వాసికినీ
ఈ మా నీచపు నిత్య జీవితము
దిన దిన గండము దీర్ఘాయుష్యము
యెంత వాగినా జోల గింజలే
యెన్ని గప్పినా అతుకు బొంతలే
నూటి కొక్కడో కోటి కొక్కడో
మెచ్చ పలికితే బీచ్చం పెడితే
మిగిలిన వన్నీ తగిలిన వన్నీ
ఈసడింపులే యేవగింపులే
కసడు పల్కులే కసరి తోపులే
డబుడక్ డబుడక్ డబుడక్ డబుడక్

అభం జెప్పుతా శుభం జెప్పుతా
తాతల తాతల తాతల నుండీ
వచ్చిందయ్యా మా యీ వృత్తీ
మానము దీసే హీనపు వృత్తీ
తలలో రాసిన బమ్మ రాతనూ
తుడి చేసే మగ ధీరుడు గలడా!
డబుడక్ డబుడక్ డబుడక్ డబుడక్.

Key words: koonalamma, padaalu, arudra, budabukkala

Vamsi M Maganti

www.maganti.org

contact@maganti.org